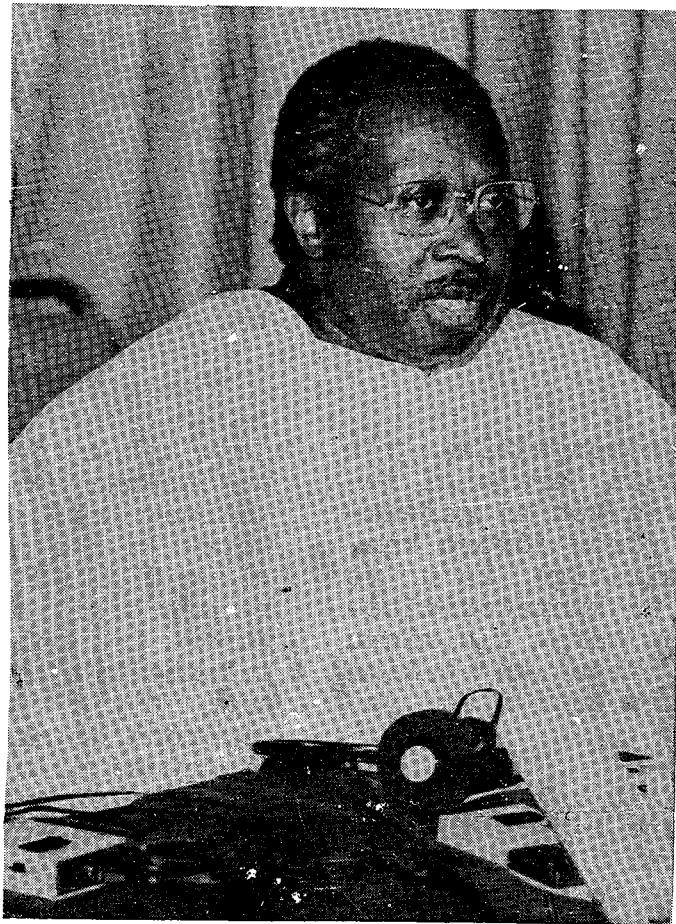

8-9 janv. 1983

faso kumakan

fèerèw bè ka nyini kunfinya dugali la AFIRIKI kònò

BABA AYIDARA

Hakililajigin sira kan, an b'aw ladònniya ko Arare, n'o ye Zimbawe galoduguba ye, lajèba dò kèra yen k'a daminè zuwèn kalo tile 28 fo ka t'a se zuluye kalo tile 3 ma, san 1982.

Afiriiki jamanaw kalanko minisiriw ni baaraboloda minisiriw de tun bè tònsigi in kònè kan, di nyè jamana hòrónyalenw ka tònbà "ONU" o bolofara min ka baara nyèsinnen don kalanko ni dònkok ni sekow ma "UNESCO" o ka hukumu kònò. Nyögonyeba in tun ye hakilijakabò de ye kalanbaliya silatununni kan farafinna jamanaw kònò.

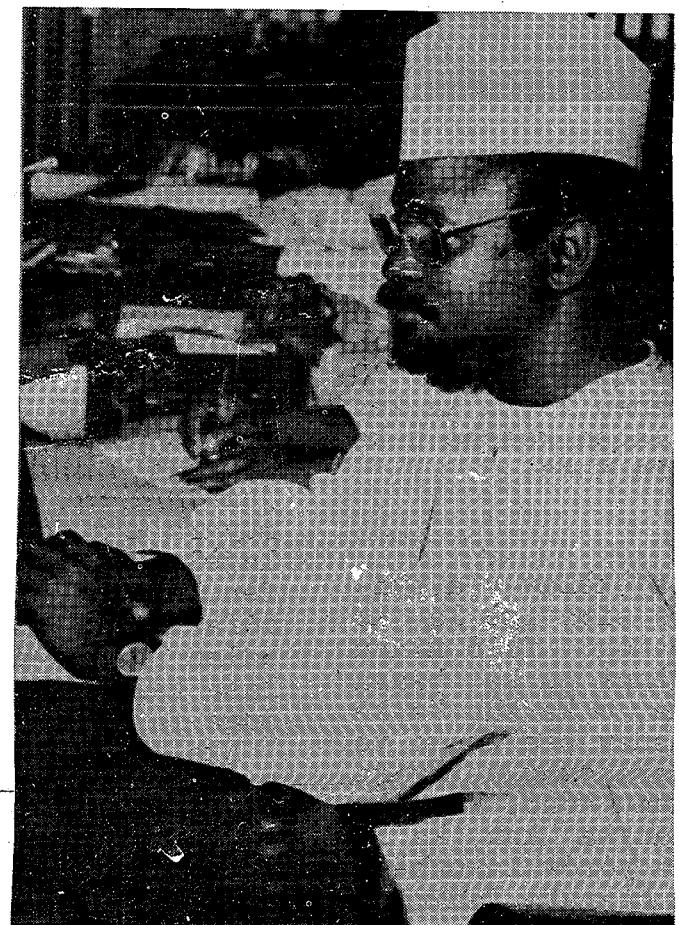
O siratigè de la lajèba wèrè dantigèra u fè, min tun ka kan ka balikukan dònnikèlaw bée fara nyögòn kan ka kalanbaliya silatununni kunkun n'a nyènyèn bée tòmbò. O nyögonyeba de kèra mali galoduguba kònò, bama-kò k'a daminè desanburu kalo tile 17 ka t'a bila a tile 21 na, san 1982. Lajè in labènna "UNESCO" ni mali gofèrènama de

Tònsigi in dayèlè-la desanburu kalo tile 17, san 1982, an ka dunanjigin yorosoba la, min tògò ko teriya lotoli. A nyèmogoya tun bè kolo-nèli Seku LI bolo; n'o ye mali kalanko minisiri ye. An ka pariti nyefèton mogò caman fana tun bè kònè in kan ani an ka kungo yiriwali minisiri ni jamana kònòròkow nyènabò minisiri ani jamana baaraboloda minisiri ani sènèko minisiri ni an ka minisiri min ka baara nyèsinnen don farikolonyénajèw ni sekow ni dònkok ma. ani an ka baara konyènabò minisiri.

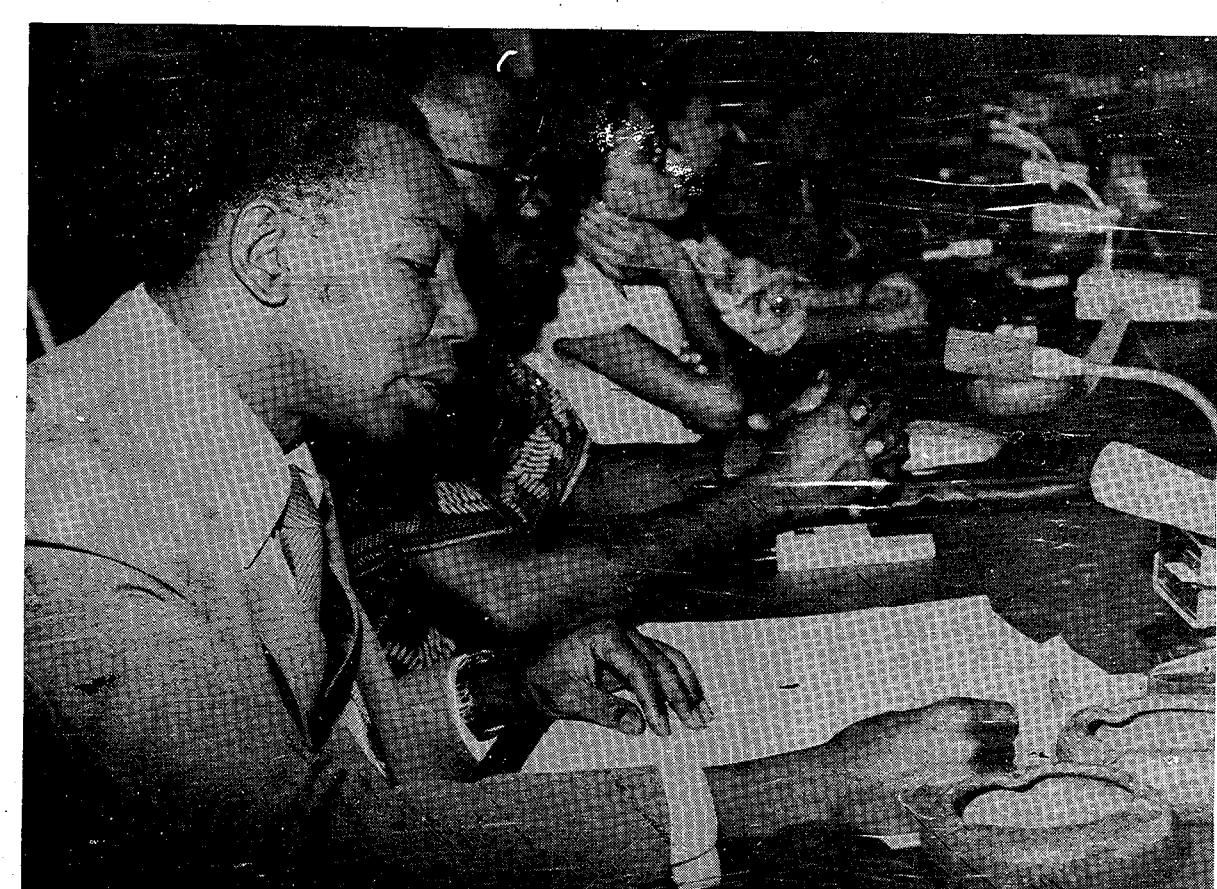
Baba Ayidara n'ale de ye "UNESCO" tònbolofara nyèmogò ye Afiriiki, o ye kuma ta ka mali gofèrèna ma fo, k'a walenu-mandò tònsigilaw bisimilali la ni bo-nya ni karama ye. A ka jèmukan kònò a ye Afiriiki jamanaw hakililajigin u ka layidu la u ye min ta a san 20 ye nin ye Adisi Abeba k'a jira k'u bëna ko bée kè ka kunfinya silatunun Afiriiki kònò wala-sa k'an ka nyètaa sira jèya, k'a sabati.

An ka kalanko minisiri kolonèli Seku LI ye kuma ta ka tònsigilaw bée bisi-mila. U bòra u ka so, u nana u ka so. A y'a jira k'a san 16 ye nyinan ye "UNESCO" hukumu kònò, tònsigiba dò kèra barabò, min sen fè dònnikèlaw benn'a kan baliku-kan ka kè jamana naw yèrèw ka kanw na. A k'o siratigè la, an file yorò min baliku-kan ye sira sòrò mali dugumisèn baa 3 kònò. A da sera baliku-kan jöyèrò ma an ka jamana sòrò ni hadamadenya walew n'a dònkok yiriwali la. Kolonèli Seku LI y'a jira jama la, k'a dogolen tè mogò si la mali la, k'a fò baliku-kan ye dònnyia minnu di malidenw ma, a y'u nafa sira bée kan fo ka na se politiki walew ma ani sòrò yiriwali n'u yèrèw ka bònögòla.

Tile duuru timi-nandiya baara in sen fè tònsigilaw y'a jateminè k'a fò kalanbaliw ka ca an balimamusow la, o ye fèn ye fò karamogò folòw ka nyini olu la, k'o kalan bila

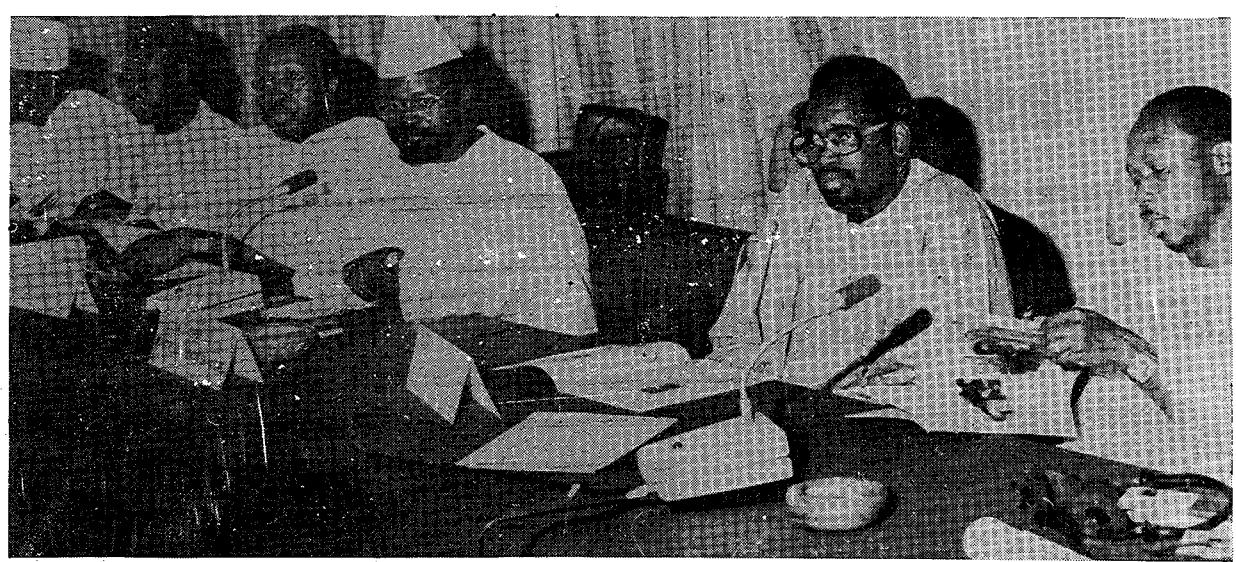

Kolonèli SEKU LI

Lajè sèbènw nyènabòbagaw

fèerèw bè ka nyini kunfinya dugali la AFIRIKI kònò

Nyémogò minnu tun bè kònò kan

sira kelen kan. O karamogó fòlòw de ka baara ka gèlèn, k'a masorò jamana caman kònò u b'a kè fu. O tèmènen kò, u ka kan ka labèn kosèbè u ka baara kama.

Lajèkèlaw y'a nyini o siratigè la ko karamogó fòlò ninnu labènni u ka baara kama, o ka kan ka kè jamana bée kunko ye gofèrènamaw yèrèw ka hukumu kònò. Wa u ka kalan ka kan ka kè fana yòrów la u bëna taa baarakè fan minnu na.

Min ye cèmancè karamogòw ye tònsigilaw y'a jira k'olu caman ye faamuya sòrò u ka baara kan. Nka, o n'a ta bée u b'a fè sariya kérèn-kérènnen ka dilan utogò la u ka jamanaw fè.

Min ye ciyakèda wèrèw baarakèlaw ys minnu ka baara fan dò nyèsinnen bè balikukan ma, u y'a jira ko dò ka kan ka fara olu ka faamuyaali kan balikukan sira kan.

Balikukan baarakèla faamuyalenbaw nyögonyekèlaw da sera olu ka kétaw ma n'o ye fèerè kuraw nyinini ye ani bearu kuraw bolodali n'u jateminèli balikukan lanko la.

I n'a fò a bè cogo min na Afiriki jama na dòw kònò ani Azi ni larabu jamanaw, lajèkèlaw y'a nyini "UNESCO" fè a k'u dèmè balikukan baarakèla mògò faamuyalenbaw bè labèn kalanloko minnu kònò, o dò ka jò Nyame, Ni-zèri galoduguba la. "UNESCO" bè se k'a tègè di dinyè tònba wèrèw ma o baara l.

Tònsigilaw da sera Afiriki jèkuluw jò-yòró ma, minnu ka baara nyèsinnen don balikukan ma. Olu ciden minnu tun bè kònè kan u bée ye dò fò u ka baaraw kan jama nyè na. A faamuyara k'a fò u bée lajèlen ka baaraw ye fèn kelen ye, n'o ye dòfarali yè balikukan baaraw kan walasa kalanbaliya bè duga farafinna.

Nka jèkuluw ninnu ka baaraw latèmè cogow de tè kelen ye, ani u ka baaraw kè-yòrów. Bamakò nyögonyekèlaw sago ye u k'u bolo don nyögón bolo walasa farafinna bée na bò u nu ma u ka baara nafana ninnu na, bawo a bè fò ko daamu bè jèka-baara de la, sankon'aw bée bée kuntillenna kelen nò fè. U y'a kanu "UNESCO" ka kè jèkuluw ninnu ni nyögón cè sirataama la ye walasa nyögón-nye kana kòtigè u ni nyögón cè, u ka bò nyögón ka kétaw kalamà, ka nyögón dèmè sira bée kan, ka bén fèerèw kan minnu bénna kè sababu ye, ka kalanbaliya silatunun Afiriki.

Dugudenw ka dèmè bè se ka kè fèn caman ye kalan siratigè la, k'a daminè lakòlisow ni balikukan lansow jòli la fò ka t'a bila kunnafonidisèbènna jènsenni na dugu fan bée.

Baarakèla suguya dòw bè yen i n'a fò mògò finyètòw ni bololabaaarakèlaw fò ka na se musow ma, olu ka kalan kétaw kòmòkòw ka kan ka lajè ji nyémajòlen na, olu ka kalan ka kan ka sinsin danma magonyèfènna kan.

U da sera dugu nyémogòw n'a mògòbaw jòyòró ma nansarakan ni balikukan yiriwali la. O tè kuma gansan ye bawo a bè fò an fè yan, ko kami b'a nyémogò tòn de file.

Dugudenw ka dèmè bè se ka kè fèn caman ye kalan siratigè la, k'a daminè lakòlisow ni balikukan lansow jòli la fò ka t'a bila kunnafonidisèbènna jènsenni na dugu fan bée.

U bè se ka jèka-baara caman fana kè

u yèrèw ka bònogòla sira kan. Denmisènw yèrèw bè sè ka ye o baaraw ju la. O bè se ka kè jan to yèrè la baaraw ye ani sóròda baara wèrèw lakòlisow ka kolòsi kòrò.

Bamakò tònsigilaw y'a jira ko min baara kologirinw nafolo kasabi dibaga ka kan ka kè gofèrènamaw ye nka o tè jamanadenw yèrèw bali k'u seko damajira kè kunfinya dugali la an bara. Kòfè dèmè ka kan ka kè bolomafaraw de ye baarakèla faamuyalenw labènni na ani baarakè minènw sóròli.

Nyögonyekèlaw y'u sinsin arajo ni telewiziyon ni gafemara yòrów jòyòró kan. O siratigè la u ye dò fò kunnafonidisèbènna nafaw kan, minnu bè dilan an balima kungo kònò mògòw ye.

N'an hakili b'a la Arare lajèba tun y'a nyini "UNESCO" nyémogòba fè danma fèerèw ka siri Afiriki yòrów la walasa ka kalanbaliya silatunun. Bamakò tònsigilaw y'a jira k'u jèra n'o fèerèw sirili ye kalan suguya fila bée bénna yiriwali minnu sen fè, n'o bénna kè sababu ye ka kalanbaliw dògòya kosèbè farafinna jamanaw kònò.

O baara sen fè, "UNESCO" ka kan k'a jija k'a ka kétaw bén ni jamanaw bée ka politiki ye. Ni minnu b'a fè u ka jamanadenw bée ka bò kunfinya la yòrònin kelen, a b'olu dèmè o sira kan.

Ni minnu b'a fè k'u ta kè dòonin olu fana ka kan ka dèmè o sira kan.

Jamana hòrònyalenw kòni ka tònba bolo-fara in bè tòndenw bée ka bila la, ka dèmè nafamaw lase u ma kalan suguya bée yiriwali la u yèrèw ka nyinini kònò.

Lajèkèlaw y'a nkaniya kunnafonidisèbèn ni kalansèbèn ni dònniyasèbèn wèrèw ka dilan "UNESCO" tòndenw ni nyögón cè faransikan, langilekan ni pòròtigèkan na, minnu bè se k'u ka baara nògòya u bolo, n'o ye kalanbaliya kèlèli ye.

Tònsigilaw y'a jira ko ka bén jamanaw kanw sèbèn cogo kan u jènsenni kama lakòlisow ni kalanso wèrèw la, k'o ye fèrè ye "UNESCO" bè se ka min siri Afiriki yòrów la walasa ka kalanbaliya silatunun. U y'a jira ko jòyòróba bè siwahili ni hawusa ni manden-kan na o siratigè la bawo olu bè fè jamanaw caman kònò. Jèkuluw kérèn-kérènnenw bè se ka sigi sen kan, mògòw ni nyögón cè, minnu faamuyalen don kosèbè o kankow siratigè la. U y'a kanu fana afiriki jamanaw hòrònyalenw ka tònba n'o ye "OUA" ye, jèkabaara ka kè o tòndenw ni nyögón cè kankò baaraw la.

Sanni u k'u kòdon nyögón na bamakò nyögonyekèlaw benn'a kan, k'a fò ko balikukan ye kalan kun fòlò ye, min ka kan ka sinsi ni dònniya wèrèw ye baliku mago bè minnu na, k'a ka dinyèlatigè walew bée nyènabò, walasa a kana segin kunfinya dibi fin na.

Kòlòsilikèlaw